

Abonamentul:

Pe un an 8 coroane.
Pe jumătate de an 4 cor.

Pentru România și alte
țări străine pe an 10 cor.

—
Un număr singuratic
10 flieri.

PROGRESUL

Redacția și Admini-
strația Nr. 817.

—
Telefon Nr. 29.

—
Apare în fiecare
Sîmbătă.

—
Inserate după învoială.

—
Manuscripte nu se
înapoiază.

Christos a înviat!

Înjurul Golgotei „locul căpăținii“ se adunaseră ca la 3 milioane de curioși pentru a vedea răstignirea, între doi fiilari, a Nazarineanului, sîngerat și suferind.

Pe un colnic înalt, spre a putea fi văzut de mulțime, stetea arhiereul sumeț. Înjurul osînditului, o larmă infernală: rîs, blesteme și hulă din partea celor ce cu șase zile înainte de Paști îi strigau Osana.

Sutașul anunță arhiereului: „Crucile sînt gata“. Freamătul șoptelilor se prefacă într-o liniște generală. Osînditul care stetea înaintea milioanei, fu așezat și pironit pe cruce, fără niciun cuvînt, înafară desingura oftare: *Părinte eartă-le lor, că nu știu ce fac...* Trupul Nazarineanului căzu rostogolit într'ogroapă săpată în peatră, din care a treia zi — earășia înviat...

Să învie neamul creștinesc și să se risipiască vrăjmașii lui! Să peară din sufletul nostru joshnicia, hula și îndoelnicia, apucînd pe cărarea învierii morale.

Voii, povățuitorii poporului, în această zi mare ridicativ-ă cu gîndul către înălțimi mai senine... Puneți degetul pe ranele poporului, ajutîndu-l să scape din iadul întunerecului.

Deschideți, boeri, porțile — adevărului, să intre împăratul mării. Detronați fărădelegea, făcînd să răsără în inimă soarele dreptății!

Veniți să răsturnăm peatra necredinții. Nu cu vorba vicleană, ci cu fapte bune, să pășim în mijlocul poporului, ca astfel să întărim credința strămoșească, risipind întunerecul de veacuri.

Peste întreg întinsul pămîntului locuit de Români neamul nostru, în goana nebună

a patimilor, în zbiciuirea vremilor grele, începe a-și perde rostul...

Materialismul, sectarianismul, socialismul, necredința, concubinajul, nesporirea, generația slabă ce acum se ridică din coapsele corupției, ne face să exlamăm înainte:

„Va! de el, Român săracul,
Cum dă tot 'napoi ca răcul“.

Cînd firea întreagă se trezește din amorțea ernii, cînd din simurile pămîntului izbucnește viață nouă, răsună salutul strămoșesc: Christos a înviat!

Dela înălțimile până unde s'a înălțat, omul earășii trebuie să cadă în pulberea din care și-a luat ființa. Așa se primenește viața popoarelor pe pămînt. *Omul*, cel mai mare dintre pămîntenii, a rostît programul vieții: *Să fie lumină!*

Iuda „fiul viperelor cari au mîncat mana în pustie“, *tradarea* scriboasă, a ajutat biruința răului, dar porțile iadului s'au sfărîmat, și din întunerecul neființii a izvorît Lumina. „Era lumina cea adevărată care luminează pe tot omul ce vine în lume...“ Cei puțini „aleși“ vestiau într'una a Sîmbetelor, o nouă sărbătoare: Ziua învierii, Paștile cele noi, Paștile cele mari și sfinte, ziua în care a luat ființă crezul milioanei. Cu „nădejdea învierii și a vieții“ rostiau cuvintele: Christos a înviat!

Insași firea ne arată că întunerecul trebuie să facă loc luminei; trecerea dela viața aceasta, plină de suferințe, la o viață nouă ne face să prăznuim „Paștile cele mari și sfinte“.

În nădejdea acestei zile mari, a acestui praznic al idealului care va să vină, ne salutăm unii pe alții cu strămoșescul salut: *Christos a înviat!*

Studii criminale.

Cu privire la sectele religioase.

Traducere liberă, după **Aug. Loevenstimm** de **I. D.**

VII.

De cuminicătură povestește Paul Melnicoff, recunoscut ca unul dintre cei mai buni cunoscători ai sectelor din Rusia, următoarele: La o adunare, aleg chiliștii o fată tînără și îi explică: că ea e mama Domnului, comunitatea voeste trupul ei, ca pentru trupul mîntuitorului pe care ea îl va naște, spre a-l folosi la cuminicătură.

Dacă fata se învoeste, atunci o dezbracă de veșminte și o pun pe locul de onoare. Cei prezenți se roagă la ea, ca la o zeiță. După finirea rugăciunii, se sting toate luminările și se începe orgia... În caz de „binecuvîntare“ earășii se adună sectarii. „Mama Domnului“ se dezbracă de toate veșmintele și se pune într'un vas împlut cu apă. După aceea i-se taie peptul sting, ear rana proaspătă i-se arde cu un fer încălzit. Peptul tăiat în bucăți mărunte îl mîncă sectarii. Mai tîrziu, fătul „Mamei Domnului“ se junghie, ear sîngele lui proaspăt se bea la cuminecătură; trupul însă se uscă și se pulverizează; acest pulfer să pune într'un aluat, din care se coc pituțe. Aceste pini înlocuesc la cuminecătură trupul lui Christos.

Dacă acestea sînt fapte adevărate, atunci să recunoaștem că canibalismul n'a dispărut nici din Europa. Intreaga poveste, însă, e încă nedovedită. Nu e nici de crezut, că o fată tînără să poată suporta o astfel de operație, și chiar de ar suporta-o, e imposibil, că acum cînd jandarmul umblă pe toată ulița,

FOILETON.

Iuda.

Lupta între bine și rău, între adevăr și minciună, între întuneric și lumină, se continuă și astăzi. E o luptă grea și deznădăjduită, care nu va avea sfîrșit cît va exista omenirea, pentru că totdeauna păcatul își va avea uneltele sale. Odraslele de iscarioși nu vor peri nicicînd. Sămînța fariseilor nu se va stîrpi nicicînd.

Pentru zugrăvirea uritului păcat al trădării, dăm și de rîndul acesta următoarea poveste biblică, scrisă de Gh. Granda:

În acea noapte neagră din grădina Măslinilor, ce a ramas în amintirea creștinilor, după ce Isus fu predat în mina prigonitorilor săi, Iuda primi cei 30 de arginți, prețul vinzării. O bucurie infernală îi cuprinsese sufletul.

Zingănind banii în mîna, un rînjit îi începi gura și un fulger de răutate îi licări în ochi.

— Acești bani — zise Iuda către Caiafa, — îi voi cheltui în petreceri. Cum știți, am destulă avere, dar îi primesc, avînd o deosebită plăcere să-mi petrec cu prețul singelui lui Isus.

Și earășii rînjind se îndepărtă.

Caiafa, uitîndu-se lung după el, dete din umeri și intră în sala unde avea să se hotărască moartea Nazarineanului.

Iuda, rătăcind cîtva pe stradele petruite ale Ierusalimului, era mulțumit, că a vindut pe acela, care prin înălțimea sufletului său, îl făcea să se vadă el pe sine, Iuda Iscariotul, atît de păcătos și de miserabil.

Iuda era cu șapte ani mai mare decît Isus. Urît, slab, cu barba lungă și roșie, cu nasul acvilan, cu ochii înfundați, cu o uitătură furișă, cu fața îmbuibată, antipatic cudevîrsire. Orunde apărea, dispărea toată veselia; toți remineau reci și consternați, ear el, cu un zimbet rău, plin de ură în suflet, nu-și mai găsia locul.

Iuda era unul dintre cei mai avuți oligarhi în cetatea lui David. Ambiționa să ajungă mîna dreaptă a Cesarului în Palestina.

Văzînd avîntul și abnegația lui Isus, voia să-l câștige pentru cauza sa. Prefăcîndu-se umil, desinteresat, intră și el în rîndurile apostolilor. Dar, deși mai bătrîn și putred de bogat cum era, a văzut că pe Isus nu-l poate abate către scopurile lui.

Atunci ura și ambiția, înveninată și de amor, îl făcu să lucreze pentru perderea lui Isus.

În mulțimea de femei, cari s'au luat după Isus, Magdalina, cea de o frumusețe strălucitoare, aprinsese în sufletul lui Iuda o patimă nebună și mistuitoare. Iuda și-a depus la picioarele ei inima și întreaga sa avere. Ea îl respinse cu dispreț, și aleargă să se îmbete de dulceața cuvintelor lui Isus.

Din acel moment Iuda îi jură peirea lui Isus; ura l-a făcut vînzător.

Dar ideia, că Nazarineanul, care prin elocința sa subjugă toate sufletele, ar putea să scape din acuzațiile, nedrepte, ce i-le aruncase asupra capului Ana și Caiafa, îl făcu pe Iuda, să meargă acolo unde se urma judecarea marelui nevinovat, așînd lumea, până cînd Isus fu osîndit și restignit între doi fiilari. Atunci Iuda scoase punga, cu prețul vinzării, și earășii zingănea banii, până cînd Isus își dete sufletul...

Dar... atunci îl cuprinsese o turburare misterioasă. Capul începu să-i arză, urechile să-i vîjiască, înaintea ochilor începură să-i joace o mulțime de iezme, care de care mai fioroase, cautînd să-l apuce, să-l sfășie cu ghiarele. Corpul i-se scaldă în sudori înghețate; fuge... Însă orunde își întoarce capul, vede aceleași iezme gonindu-l; aude din toate părțile strigîndu-i-se: „Vînzătorule, vînzătorule!“

Aleargă la locuința sa, una din cele mai luxoase din tot Ierusalimul. Servitorii, vazîndu-l, fug înapăimîntați. Intră în talamul, unde totdeauna îl aștepta, cu brațele deschise, cea mai frumoasă din ficele Ierihonului, Lia, cea plină de voluptate.

Lia, cum îl vede, dă un răcnet de groază, și cade moartă la picioarele lui. Iuda se uită la dînsa, își strînge capul în mîni; fuge nebun, desperat, îngrozit; iezmele se îngămădesc înjurul

să se poată ascunde de ochii lumii. Deoarece însă astfel de crime, niciind prin judecatorie nu s'au dovedit, întreaga istorie despre cuminecătura trebuie considerată ca un simplu mit.

Din veacul al 18-lea însă totuși s'au păstrat actele unui proces, din care se vede, că o econoamă din o comunitate a chliștilor, prin torturi îndurate la o investigație, a recunoscut că a comis asemenea fapte îngrozitoare. 'La o a doua investigație însă a negat, zicind, că a recunoscut faptele scrise, numai ca să scape de torture. Dacă mai adaugăm, că în acest proces, cei mai mulți acuzați și-au dat sufletul încă în cursul investigației, împreună cu crâncene chinuri, atunci nu putem lua recunoașterea femeii ca dovadă. Deși acesta e unicul proces, în care se face amintire de comunicătura cliștilor, totuși mulți scrietori sînt de părerea lui Melnicoff.

Ba chiar Pelican a căruia operă despre chliști (Petersburg 1875) e recunoscută de clasică, spune că: operația „Maicii Domnului” poate fi neadevărată, ear afirmația despre junghierea pruncului nu e de considerat.

Acum cînd trecem la a doua acuză, trebuie să recunoaștem, că chliștii duc o viață cutotul imorală; înurmarea acesteia e foarte posibil, că cu ocaziunea serviciului divin, comit scenele cele mai urite. Ei sînt în principiu ascheți, negînd căsătoria. Deoarece nu pot călca poruncile eterne nepedepsiți, așa s'a format între ei o viață destrebălată, care i-a făcut de rîsul și disprețul lumii. Serviciul lor constă din cîntări și răgăciuni, împreunate cu un joc obscen, focul are scopul de a irita și îmbăta simțurile, ca să devină profeți în extas. Spre a ajunge la aceasta, femeile se dezbracă de veșminte și conrugătorii cîntînd, sîrînd și jucînd, se sărută și se bat reciproc. Dacă cugetăm, că sectarii sînt fără familii, atunci își poate închipui oricine ce se întîmplă la astfel de ceremonii.

Propusul se dovedește astfel prin fapte ce nu se pot trage la îndoială.

La 1889 s'a purtat la județul din Simbirsk încontra agronomului Melnicoff un proces. La investigație s'a constatat, că dînsul a stat în fruntea unei comunități, care a

negat instituția căsătoriei. După serviciul divin, în casa de rugăciune, s'ar fi efeptuit împreunările. Singur Melnicoff lua la sine mai multe femei. Pe baza acestor fapte, juzii au constatat că la accastă comunitate, serviciul divin e împreunat cu scene imorale. Acest proces ne dă o icoană vie despre viața stricată a sectarilor. Cel următor, însă, din punct de vedere criminal, are și mai mare interes, pentru că acuzatul a comis și o crimă mai groaznică.

La 13 Iunie 1869 în o comună din guvernamentul Saratov, au fost deținuți un bărbat și o femeie, prinzîndu-i într'o trăsura cu care fugiau prin comună într'un mod scandalos.

Femeia dezbrăcată, mina caii; bărbatul avea pe el numai o cămașă femeiască, ear fața și tot corpul ei era plin de sînge, ce curgea din mai multe răni; pelingă aceasta erau atît de iritați, încît au fost considerați de beți ori de nebuni. Prinzîndu-i ușor, s'a constatat personalitatea lor. Bărbatul a fost Stasenkoff, ear femeia Prascovia Colesnicova. Tot în aceeași zi s'a aflat în apropierea satului cadavrul unei fete tinere, pe care se vedeau cele mai groaznice răni. În scurt timp s'a dovedit tot.

Fata moartă se chema Svetova și aparținea sectei chliștilor, tot așa și Stasenkoff și Colesnicova. La 29 Iunie au fost toți la profetul lor Catasonoff și aceștia au mers cu trăsura către casă; înafară de acești trei, au fost în trăsura mai un bărbat Colesnicoff și o fată Covtunova. Un timp s'au cărat mereu. Cînd însă au ajuns la un lac mare, Colesnicova, considerată de sectarii de mama domnului, porunci ca fata Covtunova să fie aruncată în apă. Deși fata s'a apărut cu toate puterile, fu aruncată în lac, unde se înecă. Dup'aceia Stasenkoff, tot la porunca maicii domnului se aruncă ca un nebun pe Colesnicoff și începu a-l bate cu o bită. Aceasta ne mai puțînd supurta loviturile, sări din trăsura și se ascunse într'un șanț, de unde putu observa cele următoare.

Stasenkoff rămînea singur cu cele două femei; toți trei se dezbrăcară de veșminte și începură un joc nebun, în care reciproc se sărutau și se băteau, focul deveni tot mai sălbatic; deodată Stasenkoff cu Colesnicova prinseră pe fata Svetova și o duseră pe sus

până la trăsura. Aci ajunși, o legară de o roată a trăsurei, se suiră în trăsura și începură a mina caii ca nebuni. Dupăce au văzut că a murit fata, o dezlegară și o lăsară în drum. Atunci Stasenkoff se aruncă înaintea trăsurei. Mama domnului trecu de două ori cu trăsura peste el, dup'aceia îl rădică în trăsura și începură a fugi cu trăsura nebunește. Toate amănunte aceste la investigație s'au dovedit. Acauzații nici nu și-au negat fapta. Stasenkoff declară ca a comis omorul în credința că maica domnului va învia fetele.

Am povestit acest proces în detail, pentru că foarte rar poate omul pătrunde în viața intimă a chliștilor. Această îngrozitoare scenă s'a întîmplat însă în public. focul lîngă lac a fost o continuare a jocului din casa de rugăciune. Astfel de fapte se înțelege nu pot rămînea nepedepsite, ori scu-zate prin extazul religios. Amîndoi vinovații au fost judecați la muncă silnică pe cîte 17 1/2 ani și deportați în Siberia

Din întreg procesul putem trage concluzia, că poporul are drept cînd caută cu ochi răi la chliști, căci imoralitatea profesională, comisă subt scutul religiunii, e revoltătoare.

De-ale zilei.

„... Cînd vine toamna, împrumută cincizeci de coroane și pleacă la Cluj. Ce era să facă? Se înscrie la drept... Și de-aici viața e o înlănțuire de mizerii, cari îi îngenunchează demnitățile... 1*) Ne place să ne mîndrim, că sîntem democrați — e cuvîntul doar la modă — și că iubim opinca, o dovedim: ducem pe Mica Vasii la adunări. Atîta tot. Fălia de pine e tot mai mică, ear în lupta zilnică, stomacul trebuie să ție post. Mijeste însă momentul, cînd clăcașii acestui pămînt vor avea un viitor mai bun, și către aceștia se îndreaptă toate privirile: presa și opinia românească. Îi face însă uitați pe proletarii lataineri.

Cel dela sate rabdă foame, dar frămîntarea de veacuri l-a făcut să uite, că foamea doare; l-a făcut să uite caciuca parvenților și către ceice vin cu gînduri dujmănești merge în cale umilit. Cu o demagogie justă, menită unui scop mai bun,

*) Goga: Copii nimănu.

lui; aceleași voci îi strigă: „Vinzătorule, vinzătorule!”

Alergînd pe uliți, izbindu-se de ziduri, imbrîncind pe trecători, ajunge afară de cetate și cade pe o grămadă de petri, cu picioarele sîngerate, cu peptul năbușit, cu suflarea înnădușită. Setea îl mistuește. Se tîrăe la un izvor, deodată iese luna. Iuda se apleacă să bea apă, dar se retrage rîcnînd; i-se pare că toate furile iadului l-au apucat în ghiare. În luciul apei își vede fața, în frunte cu o cruce de foc, pe care zăria cuvîntul „Vinzător!”

Fuge, aleargă înjurul cetății. Aude cum hienele dezgroapă morții în cimitir. Iuda aleargă și el acolo, ca să-l sfășie și pe el, pentru a scăpa de groaza vieții. Dar ajungînd acolo, hienele fug, se împrăstie în toate părțile, ca gonite de un bici de foc.

Subt o stîncă vede o colibă, în care licăria focul în vatră. De sete să tîrăște într'acolo, și lovindu-se de pragul colibii, cade, gemînd: „Apă, apă!” Colibașul îi întinde un vas cu apă, și earăși îl retrage țîpînd și închizînd ușa după el. Iuda scoate cei treizeci de arginți și strigă: „Dă-mi un pic de apă pe ei!” Baniș se prefac în stropi de sînge, ce tremură la lumina lunei. Iuda ear' fuge.

Ajunge, în neștire, la Golgota, și cade la picioarele crucii lui Isus.

— Ertare, ertare! — strigă Iuda, ear mul-

țimea văzîndu-i stigmată pe frunte, îi răspunde: „Vinzător, vinzător!”

Iuda apucă vasul cu oțet, din care calăii adăpaseră pe Isus. Îl duce la gură și-l bea până în fund. Oțetul, arzător ca plumbul topit, îi alunecă pe gît. Iuda se zvîcolește în dureri și strigă: „Ertare, ertare!”, auzînd echoul văilor: „Vinzător, vinzător!”

O fată frumoasă, cu ochii scăldați în lacrimi, îl lovește cu o funie, sîrînd:

— Vinzătorule, mortul nu mai poate erta.

Iuda se uită nebun la dînsa. Era Magdalena, pe care o iubia. Îi zmulge funia din mîni și fuge, urmărit de blăstemul mulțimii.

Rătăcind, ajunge la un copac. Vinzătorul se liniștește. Își reamintește, cum din rădăcina copacului se ridicau două tulpini mari, bătrîne. Una nu mai este, s'a tăiat pentru a se face cruce pentru restignirea lui Isus. A doua tulpină ce a ramas, se întinde, ca un braț negru, asupra unei prăpastii...

Iuda leagă un capăt al funiei de dînsa, ear din celalalt capăt face un laț, în care își prinde gîtul și se aruncă în prăpastie.

În revărsatul zorilor, un stol de vulturi rupeau din corpul vinzătorului, ce se legăna, atîrnat de tulpina copacului — sfînt.

Viață nouă daruind.

O, cît d'usor pucem scria
Dă domnu nost Isus Christos,
Dar fapcele dă i-am urma,
Atuncia ar fi dă folos.

Cînd alie mări multora fapce,
Cie să urzăsc tot din minciună,
Giupina hai dă strîmbătace
Îi punie 'n cap lumii cunună.

Pân' și la douăămii dă ani,
Dăla ivirea lu Christos,
Ai gireptăți rai dujmanî
Intorc gireptacea pră dos.

Tot Iuda al fără da legie
Și până astădz mulț fraț are,
Dă nu poace să să inchiegie
Dreptacea prântu fiecarie.

Ai rai și vrenicî dă ocară
Ajungie-i-va blăstămu rău:
Prăcum fumu pierie, să piară
Toț din fața lu Dumnedzău!

Christos din morț o înviat,
Cu moarcea pră moarce călcînd,
Și celor robiți dă păcat
Viață nouă daruind.

Iiie Crăciunel.

il urnești dela vatra sa pe țaran, dar abia îl faci să te înțeleagă.

Pe copii nimănuî, pe acești muncitori săraci ai civilizațiunii, îi arde foamea: știința i-a condus la izvorul priceperii, ei urmează îndemnul vieții, se străduiesc să pătrundă problemele grele în lungile nopți de eamnă, muncesc îndurînd foame și frig, ofiliți ca frunzele atinse de brumă — și cartea le spune de drepturile lor și cite alte adevăruri frumoase. Noi sîntem copii adevărați ai neamului — a zis-o înțelesul din Regat, — dela cari se cere „cinste și talent“. Dar 30-50 (!) coroane pentru traiul zilei, muncind sub stăpîn, apoi lungirea termenului de absolvire, amarul vieții de student, anii nu îi lungeste, ci îi scurtează viața; nu destramă visele țesute pe băncile școlii, ci aduc pe părinți la disperare.

R. S. Molin.

AVIZ

la emisiunea nouă dela „Oraviciana“.

Și pănăce direcțiunea va stabili prospectul emisiunii, comunicăm, pe baza concluzului adunării generale din 14 Martea c., cumcă:

1. Acționarii vechi și moștenitorii lor se admit la opțiune pentru ațtea acții noi cîte posed, cu o miză de 125 cor.

2. Cesionarii acționarilor vechi cu o miză de 135 cor.

3. Acționarii, vechi fără a avea drepturi cedate peste numărul acțiilor ce posed, cu o miză de 140 cor.

4. Alți subscribenți cu o miză de 180 cor. Termenul de subscripție și condițiunile de plată se vor comunica în prospect.

Acționarii, cari ar voi să-și cedeze dreptul de cesiune, vor face bine să se declare cît de încurînd direcțiunii: cari numerî de acții le cedează și cu ce preț — minimal — asemenea și aceia cari doresc să cumpere drepturi de opțiune sînt avizați să comunice direcțiunii numărul acțiilor și prețul, ce l-ar putea oferi pentru cedarea unei opțiuni, pentru a fi primiti în categoria 2 și 3.

Ce privește termenele de plătire, avem informațiune dela loc competent, că acelea vor fi foarte favorabile pentru subscribenți.

De nimica...

(Petofi).

Zice-se că la 'nceput
Din nimica a făcut
Zeul, tot ce-î pe pămînt;
Eac'ășa — cu un cuvînt.

Adevărul ăsta mare,
Nu mă cere explicare!
Nu vezi oare — că-l explică
Ceice se fac de nimică... **Vlăduț.**

Ciobanul fără păcate.

În vremurile mai de demult cînd oamenii nu erau așa păcătoși ca și acum, trăia un cioban care ajunsese la vîrsta de vre-o 35 ani, și cutoatecă era așa înaintat în vîrstă, nu știa nici ce e biserica, dar nici ce e lumea, cu ale ei păcate. El s'a pomenit așa pelîngă turma lui și trăia tot numai cu ea. Părinții lui muriseră pănă a nu-l putea învăța multe. El nu știa nici să se roage lui Dzeu cum se roagă alții, ci el își făcea rugăciunea așa, că mergînd cu trma la o margine de pădure, avea să treacă peste un lemn uscat doborît de vînt, sau cine știe de ce viscol, și ajuns la acest copac răsturnat, se răzima pe ciomag și săria peste lemn înainte și înapoi zicînd: „Asta e a mea Doamne, asta e a ta D-ne“ pănă de trei-ori, și așa făcea în toată ziua, ca aducere aminte

IGIENĂ.

Boale moderne

de Dr. E.

Boale moderne sînt nervositatea și neurastenia. Mulți sînt cumva falosi cînd sufer de aceste boale. Firește de cei cari sufer într'un grad mai mic, de nervositate provenită din surmenaj și neliniște sufletească. În gradul al doilea se gîndesc altcum, instăpînindu-se asupra lor o oboseală marginașă cu o blasare mai mare.

Ce este nervositatea? Nu-î o boală în sine, ci numai urmarea altor boale. Pe măsura ce devenim abnormali, bolnavi, ni-se îmbolnăvesc și nervii, nenutriți îndeajuns. Iritați; astfel se ivește nervositatea, ce trece în stadiul mai rău al neurasteniei.

Cine sufer de boală, este pănă la un anumit grad și nervos, din pricina că sucurile rele din corp străbat în circulația singelui, și astfel irită nervii. Eată de ce nervositatea nici n'are alt leac, decît a ne întări organele îmbolnăvite, și mușchii, prin odihnă și hrană bună. Nervii la bolnavi nu sînt ca cei dela persoane sănătoase, deși au aceeași înălțare. Nervii omului sănătos sînt în stare a-și săvîrși activitatea fără iritație. Un om sănătos lucrează mai ușor și mai îndelungă vreme decît unul nervos, care mai degrabă simte oboseala. Nervosul lucrează ori prea repede, prea năvalnic, obosindu-se astfel mai îndată, ori, în lipsa forței or de nervi, lucrează prea mereu.

Omul sănătos aude și vede toate ce se petrec în jurul său, nervosul și de cel mai mic zgomot, cînd împingî un scaun, ori și cînd vorbesc alții, se supără, trîcnește, cade în disperare, pentru că organele auzului îi sînt slăbite. De multeori asemenea bolnavi sînt socotiți pe nedrept ca fiind cu toane, ori chiar — incuți. Iritabilitatea aceasta o găsim nu numai la bolnavii prea încordați cu munca fizică ori mentală, ci și la cucoanele bogate, cari nu lucrează aproape nimic, dar se fac nervoase din pricina că prea țîn seamă de rece-rițele așa zisei vieți moderne. Însfîrșit nervositatea și este privilegiul straturilor mai înalte. Mai lătită e în cercul funcționarilor, artiștilor și învățaților, cărora nu le îngăduie munca prea intensă să facă destule plimbări în aer liber.

Cînd trece nervositatea în slăbirea generală a corpului, în îngrozitoarea insomnie, atunci avem a face cu cel mai înaintat stadiu, cu neurastenia.

Mulți doctori cearcă a vindeca nervositatea și neurastenia deadreptul cu leacuri, prin cari cred a influența asupra nervului îmbolnăvit, fără a se îngriji, însă de starea celuiialalt organism, folosind arsenic, brom și iod. Dar aceste medicamente nu pot folosi, deoarece influențează numai unilateral. Aici trebuie să ajute împotriva moleșirii, surmenajului, numai întărirea întreg organismului.

Știința medicală înțelege oțelirea corpului prin a-l face să reziste, în mod firesc, împotriva

de Domnul cel puternic, de care își pomenia el, că i-au spus ceva părinții lui. Ațita era toată rugăciunea lui.

Odată a trecut din întîmplare pe acolo un preot, care voia să se ducă cu corabia dela Europa la America, unde să învețe pe oameni cuvîntul lui Dzeu. Ciobanul chiar „se ruga“ lui Dzeu la marginea pădurei. Preotul se apropie de el și dînd binețe, îl întrebă că ce face? Ciobanul, mulțumind cinstit preotului, îi spuse că „se roagă“.

Preotul apoi i-a arătat că nu e bine cum se roagă el. Și l-a învățat „Tatăl Nnostru“, Ciobanul a învățat rugăciunea, dar cit de iute a învățat-o așa iute a și uitat-o! Uitîndu-o, a plecat pe urma preotului, care pornise cu corabia pe mare, și era amenințat de furtună, ear ciobanul mergea pe fața apei, ca pe uscat, și ajungînd la corabie, a rugat pe preot să-î spună încă odată rugăciunea, că el a uitat-o! Preotul cuprins de mirare, cum acest om a putut să-l ajungă, venind pe apă, a înțeles că are de lucru cu un om drept și plăcut lui Dzeu, pe care credința lui îl poartă și pe apă, ca odinioară pe petri, — și-î zise:

Du-te, fiule, la turma ta și te roagă cum te-î rugat pănă acum, că bine au fost așa, și Dzeu a primit rugăciunea ta, încît tu mergi pe apă ca pe uscat, ear eu cu corabia mai că mă înec“.

Auzită de un moș care a mîncat 97 de Paști.

(F. Int.)

Ioan Bodea.

îniriunțelor vătămătoare. Bolnavul de nervi nu poate rămînea fără ajutor medical, ear medicul înainte de toate trebuie să constate și să înlătore cauza boalei, și numai dup'aceia se porcede la ridicarea puterii de rezistență a corpului prin o nutriție bună, înțeleaptă, însfîrșit prin scălzi și multă mișcare în aer liber și curat.

ECONOMIE.

Soțietățile de consum la alte neamuri.

Se vorbește de un timp încoaci tot mai des despre organizarea economică la noi, se dau date prețioase și sfaturi înțelepte, în ziare. Dar nu se face nimic, cutoatecă poporul nostru are trebuință de o desfășurare de energie și iscusință, pentru a para încercările făcute de străini de a străbate în mijlocul său. În Europa sînt țări unde locuitorii sînt tot de un neam, și totuși, ca să scape de aventurieri comerțului și industriei, s'au aliat și se întăresc mereu în soțietăți de consum.

În cele următoare voi arăta cu date, că pănă la ce grad de înflorire au ajuns soțietățile de consum la alte neamuri, spre binele material și moral al acestora.

Anglia.

Așa cred, că în țara englezească și cel din urmă măturător de strade e mai fericit, decît la noi țaranul cu 20—30 pogoane de pămînt arabil, căci Anglia are mai multe cooperative și soțietăți de consum. Nu numai suma din bilanțe, ci și înmulțirea pe zi ce merge a acestor tovrăși e uimitoare. Poporul englez are două federale de tovrăși; una în Manchester, înființată la anul 1862, ear cealaltă în Edinburg. Centrala din Manchester, care s'a înființat prin munca și sacrificiul cooperabilor dela sate, are un capital soțietar de 36 milioane coroane. Deși la înființare abia au adunat cooperabilor un fond de 25 miș cor. Centrala din Edinburg s'a înființat la 1865 și dispune azi de un capital de 10 milioane. Circulația anuală a acestor soțietăți e de 800 milioane coroane, cu 10 milioane membri.

Germania.

Dintre toate neamurile acestui rotogol, Germanii au recunoscut, că calea cea mai multumitoare ce duce la înaintare, e calea cooperativei. Pănă și puternica țară: Anglia, se nizește cu orice mijloace să împedecă înstăpînirea productelor cu marca *Made in Germany*. Poporul german are în ființă 28 miș de însoțiri, fie de producțiune, fie de valorizare ori consum. Circulația valorilor în bilanțele federalelor acestor însoțiri atinge suma uriașă de 400 milioane mărci. Federala acestor însoțiri de 5 ani de zile susține cursuri de cite 6 luni earna, ear în celelalte anotimpuri cursuri de o durată mai scurtă, cu scop de a da instrucție teoretică și practică funcționarilor dela însoțiri.

Dania.

„Țara cooperativei“ e totuși Dania. Începînd dela valorizarea ouălor pănă la îngrășarea vitelor cornute și însoțirea de abatoare, găsim în Dania totfelul de tovrăși. Piața de export e Anglia, ai cărei muncitori cer lapte și carne în cantități enorme. Însuși poporul dela sate își are soțietățile lor de consum, dela a cărei centrală cumpără în sumă de 50—100.000 milioane coroane la an. Mica țărișoară ocupă locul al treilea între statele cu cele mai multe soțietăți de consum.

Helveția.

Țărișoara aceasta, care e mai mică decît România, are 6000 de însoțiri, între cari soțietăți de consum 400. Federala soțietăților de consum din Basel are o circulație de 13.800.000 coroane. Ear în Zürich, Winterthur, Bern și Sempach federala are și filiale-magazine.

Finlanda.

Știm bine cît sînt de maștere împrejurările în cari trăește poporul finlandez. Toată existența prin sine însuși trebuie să o asigure. Astfel elementele mai progresive: studențiunea dela școlile superioare, la anul 1896 îmbrățișează, la sfatul prof. Dr. Gebhard, acțiunea de natură economică și agită pentru aceasta zi de zi. În urma curentului însuflețit se formează o soțietate din 600 membri, cu numele *Pellervo*, cu scopul de a însufleți

publicul dela sate și orașe pentru asocierea economică. Astfel soc. *Pellervo* în decurs de 4 ani pune în ființă 194 de tovărăși. La anul 1907 federala tovărășilor sătești arată un bilanț cu 8 1/2 milioane de coroane active. Ear numărul societăților la unsprezece ani după înființare e. 414. — Societățile dela sate au o federală, patru filiale mari și cinci magazine de unde se aprivizionează cu marfă. Și ce se face la noi?

Oare n'ar fi timpul suprem ca jubileele societăților studențești să aducă roadele unei activități în acțiunea de organizare economică, lăpădându-se astfel studențimea de prejudeții personale, spre binele poporului din care a răsărit!

M. Cărășanu.

Deputați mirenî în sinodul diecezei Caransebeșului pe periodul 1912-14.

Au reușit următorii: *Valeaboului*: Dr. Cornel Corneanu, secretar consistorial în Caransebeș, Dr. Virgil Budințeanu, medic în Caransebeș. *Lugoj*: Dr. St. Petrovici, Dr. G. Dobrin. *Făget*: Dr. Iosif Popovici, prof. univ., Dominic Rațiu, director de bancă în Lugoj. *Zgribești*: Titu Hațieg, avocat în Lugoj, Dr. G. Iova, ajutor de referent în Caransebeș. *Coșava*: Dr. G. Gërda, avocat în Făget, I. Caba, învățător în Curtea. *Buziaș*: Baron G. Duka de Cadar, dep. dietal, proprietar mare în Cadar, I. Marcu, inv. penz. în Bocșa-montană. *Jebel*: G. Szerb, consilier aulic în Budapesta, Dr. D. Cioloca, prof. în Caransebeș. *Ghilad*: G. Brebanu, proprietar în Ghilad, I. Gruescu inv. Cebza. *Fizeș*: Dr. Valeriu Braniște, Ioan Crăciunel, inspector de poștă în Solnoc. *Verșeț*: Dr. Petru Zepeneag, avocat în Verșeț, Dr. Octavian Proștean, medic în Verșeț. *Iam*: Petru Corcan, protopretore în Iam, Dr. Ioan Mangiuca, medic în Oravița. *Sasca-mont.*: Iustin Chirilă, notar în Sasca-mont., N. Socaciu, învățător în Naidaș. *Oravița-mont.*: Ilie Trăilă, avocat în Oravița-mont., Dr. Mihai Grosșianu, avocat în Oravița-mont. *Recița-mont.*: Dr. Petru Corneanu, avocat în Oravița, Dr. Moise Ienciu, profesor în Caransebeș. *Bocșa-montană*: Dr. Aurel Oprea, adv. în Bocșa-mont., Dr. Cornel Petricu, notar public reg. în Bocșa-mont. *Caransebeș*: Patriciu Drăgălină, prez. com. de avere în Caransebeș, Antoniu Mocsonyi de Foeni, mare proprietar. *Teregova*: Dr. Caius Brediceanu, adv. în Lugoj, Ilie Orzescu, prof. în Caransebeș. *Mehadia*: N. Cena, mareșal campestru în Mehadia, Petru Bortun, magistrul silvanal în Orșova. *Bozovici*: Iosif Stoieneș, colonel pensionar în Caransebeș, Dr. Samuil Vladoane, avocat în Bozovici. *Satul-nou*: Dr. Alex. Birescu, adv. în Panciova, Dr. G. Miclea, avocat în Alibunar.

Jubileul Soc. acad. „Petru Maior”.

Jubileul de 50 ani al Societății academice „Petru Maior” din Budapesta, se va ține la 20, 21 și 22 April n. a. c. sub patronajul Excelențelor Lor: Ioan Mețianu și Dr. Victor Mihályi de Apsa; al Ilustrităților Lor Ioan Papp, Dr. Dimitrie Radu, Dr. Vasile Hossu, Dr. Miron E. Cristea și al d-lor: Andrei Barseanu, Ghenadie G. Bogoevicu, Dr. Val. Braniște, Dr. Sterie Ciurcu, Parteniu Cosma, Vasile Damian, Dr. Gheorghe Dobrin, Dr. Iosif Gall, Vasile Goldiș, Silviu de Herbay, Dr. Vasile Lucaciu, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Ludovic Méhes, Ioan Mezei, Dr. Teodor Mihali, Dr. Florian Mihali, Dr. I. Mihai, Ant. Mocsonyi de Foen, Virgil Onuțiu, Dr. Nic. Oncu, Dr. Ștefan C. Pop, Gh. Pop de Băsești, Dr. Gheorghe Popovici, Dr. Mihai Popoviciu, Vas. de Stroescu, Dr. G. Szerb, Dr. Nic. Șerban, Gherasim Sirbu, Dr. Ioan Suciu, Dr. Gavril Trifon, Em. Ungureanu, Dr. Alex. de Vaida-Voevod, Dr. Nicolae Vecerdiă, Dr. Aurel Vlad. Pentru Societate: Gheorghe Ștefanică, secretar, Victor Groza, preș.

Prețul de intrare: a) la serata dansantă: de familie 15 cor., de persoană 6 cor. b) la concert: șirul 1-3 cor. 15, șirul 4-8 cor. 8, șirul 9-11 cor. 6, dela șirul 12 cor. 4. Bilet de intrare 3 cor.

Program general:

Simbătă (20 April n.):

La orele 8 seara: Seara de cunoștință.

Duminică (21 April n.):

La orele 9 a. m. serviciu divin și parastas pentru patronul Societății Petru Maior, Alexandru Mocsonyi de Foen, Alexandru Roman, Iosif Vulcan, Ion Cav. de Pușcariu, Emanuil Gozdsu, Alma Dunca de Schiau și pentru toți ceilalți membri

binefăcători și emeritați decedați ai Societății. Serviciu divin va fi celebrat de Ilustritățile Lor Episcopii Ioan I. Papp și Dr. Miron E. Cristea.

La orele 11 1/2 a. m. ședință festivă, cu conferința d-lui Dr. Iosif Popovici, profesor univ. în Budapesta.

La orele 2 1/2 p. m. banchet.

Seara la orele 8: Concert cu binevoitorul concurs al doamnei Valeria de Herbay n. Papp, al d-soarei Anicuța Voileanu, al d-lor: Ionel Crișianu, Ștefan Mărcuș și Ionel Rădulescu și al corului Societății sub conducerea d-lui Ion Fira. Imnul jubilar: „Un falnic glas”, de Andrei Bîrseanu, va fi condus de compozitvrul d-nul Ionel Harșia.

Luni (22 April n.):

La orele 10: Ședință foștilor membri ai Societății sub prezidiul d-lui Parteniu Cosma.

Seara la orele 9: „Serată dansantă”, sub patronajul doamnelor: Elena Bîrseanu, Maria Baulescu, Vioara Ciordaș, Maria Cosma (Sibiu); Lucia Cosma, Maria Cosma (Șimleu); Maria Dima, Elena Dobrin, Elena Goldiș, Valeria de Herbay, Ilca Hornoi, Elena Hossu-Longin, Aurelia Marghita, Ecaterina Mezei, Elena Méhes, Eleftera Mihali, Margareta Meșter, Elena de Mocsonyi, Tereza de Mocsonyi, Ana Olariu, Vet. Onițiu, Aurelia Petran, Silvia Plopu, Eugenia C. Pop, Elena Popoviciu (Brașov); Elena Popoviciu (Lugoj); Maria Șerban, Aloisia Sida, Eufemia Ștefanică, Elena de Vaida-Voevod, Anuța Vlad, Aurelia Vulcan.

Președintele seratei dansante: domnul Dr. Gheorghe Bilașco.

În pauza se va juca „Călușerul și Bătuta”. Vătav Miron Crețu.

Aranjatori externi, aranjatorii interni, comitetul Societății și membrii Societății.

Seara de cunoștință, ședințele, banchetul, concertul și Serata dansantă se vor ține în sala dela „Pester Lloyd” (Mária Valéria-utca 12., pe malul Dunării).

Onorații oaspeți, cari vor să se informeze cu privire la încvartirare, participarea la banchet, sau în orice altă chestie privitoare la festivitățile jubileare, se vor adresa Societății (IX., Mátyás-utca 11. etajul II. 21), unde un comitet special, constituit sub președinția d-lui Ioan Sturza, servește cu toate informațiunile.

FELURIMI.

Reforma scrisorii chineze. În cadarul reformelor mari, s'au început și în China străduințele pentru reformarea scrisorii. Scrisoarea nouă chineză este terminată și n'are decît să fie generalizată. Până acuma scrisoarea chineză a fost atîta de complicată, încît numai învățații chinezi și-au putut-o însuși și utiliza. Fiecare cuvînt avînd după el semnul său, propriu, astfel trebuia 80 mi de deseme. Reforma nouă a venit din Roma, din inițiativa „societății p. noui semne de scrisoare chineză” care a însărcinat pe profesorul de limba chineză și japoneză din Neapole cu compunerea unui alfabet chinez, care are să redea toate sunetele. Alfabetul compus acum are 42 litere, 23 vocale și 19 consonante. Literile în majoritatea lor sînt luate din limbă străine. Noua scrisoare are aderenți mai ales în China de sud. Nascocitori ei sperază, că republica chineză a va proclama oficial în toată republica.

CRONICA.

Tuturor cititorilor și colaboratorilor noștri le dorim: Sărbători fericite!

Banca „Plug-rul” din Cacova și-a ținut Duminică la 31 Marte c. d. a. la 2 ore adunarea generală, sub prez. al directorului executiv *Ion Epure*. Adunarea a fost ca întotdeauna foarte cercetată. După convenitele lămuriri, ce s'au dat la unele întrebări atît din partea directorului cît și din partea revizorului expert al Solidarității, șef-contabilul „Oravicianei” d. *Ion Perian*, toate propunerile direcțiunii s'au primit, recunoscîndu-li-se, mai ales unor membri din direcțiune, jertfa și abnegația cu care au izbutit a scoate institutul din șanțul în care l aruncase direcțiunea anterioară care s'a fost intins prea mult în afaceri.

Însfîrșit s'au ales, cu toate voturile, și în cea mai bună înțelegere, în direcțiune: *Cav. Ion*

Opreanu, pensionar în Cacova, *Dr. Liviu Cigă-gărea*, adv. în Oravița, *Simeon Popa*, proprietar în Ticvaniul-mare, *Vasile Iorgovanu*, proprietar în Ticvaniul-mare, *Traian Lința*, pensionar în Cacova, *Sofron Gacică*, agronom în Greovaș, *Aurel Popovici*, învățător în Broșteni, *Ion Almajan*, negustor Giurgiova, *Nicolae Vucu*, agronom și primar în Secăș, *Ion Milovanu*, agronom în Ticvaniul-mic, *Gheorghe Truia*, agronom în Cacova, *Gheorghe Toma*, agronom în Ticvaniul-mare, *Ion Stoina*, agronom în Ticvaniul-mare, *Vuin Bacala*, agronom în Greovaș, *Iova Cușu*, agronom în Ticvaniul-mare, *Gheorghe Balică*, agronom în Greovaș.

În inspecțiune: Valeriu Dabici, preot în Cacova, *Gheorghe Pența*, notar în Comoriște, *Jivan Juică*, agronom în Greovaș, *Iuliu Birou*, pensionar în Ticvaniul-mare, *Constantin Rusoveanu*, învățător în Greovaș, *Paul Nica*, director de bancă în Varadia, *Petru Ișfan*, agronom și primar în Surduc, *Ion Toader*, agronom în Ticvaniul-mare.

În presa mare românească s'a pornit un curent puternic pentru înființarea unui internat al studenților români în Budapesta. Nădăjduim că ideea luînd trup, studențimea noastră universitară care urmează cu sutele în capitala țerii, va ajunge încurînd scutită de mizeriile de totfelul ale orașului mare.

Petreceri: Ziua întâi de Paști: Petrecerea cu joc și teatru a tinerimii din *Racașdia*; ziua a doua de Paști: concertul împreunat cu teatru al tinerimii gr. cat. din *Ticvaniul-mare*, producția cu cîntări, teatru și petrecere cu joc a corului vocal din *Forotic*, concertul împreunat cu repr. teatrală a „Reuniunii de cîntări” din Rusova-veche în *Mocoviște*, festivalul școlarilor din *Mercina*, producția cu cîntări și teatru a orhestrii plugarilor din *Ciorda*, concertul impr. cu teatru al fanfarei plugarilor din *Mircovaș* și serata teatrală a comitetului teatral din *Făget*.

Poporul nostru de o vreme încoaci începe a apreția după cuviință școala românească, aducînd jertfe mari pentru menținerea lor. Eată de ce ne mirăm, însă, că nu vedem încă echivalentul... Băeții, pentru a putea trece în școala secundară, trebuie să urmeze încă și la alte școli primare străine. Astfel bunăoară din comuna *Vrani*, 25 elevi urmează în școala primară din Biserica-albă...

Seminarul teologic gr. cat. rom. din Lugoj e pe cale a se înființa cît de încurînd, punîndu-i-se peatra fundamentală încă înainte de trecerea P. S. Sale episcopului *Vasile* la Gherla.

Propr. *Iosif* și *Elisabeta Nediță* din Oravița-rom. au dăruit pentru seminariul diecezan 1000 cor. Să trăiască!

Tinerimea română din *Mindruloc* arangează, cu concursul corului vocal bis. sub conducerea dirigentului său, inv. *Petru Colțeu*, a doua zi de Paști, concert împreunat cu teatru și petrecere cu joc, cu program bogat și variat, în folosul bibliotecii parohiale din localitate. Oferte marinoase, ce se vor cvita și pe cale ziaristică, sînt a se trimite d-nului *Alexandru Bozganu*, proprietar în *Mindruloc* (Comit. Arad).

Tinăra soție a notarului *Ion Purgariu* din Tirolu (Királykegye) a încetat subit din viața. Transmitem sincere condoleanțe nemîngăiatului nostru compatriot.

Societatea acad. „România Jună” are onoare a vă aduce la cunoștință că în adunarea generală extraordinară din 17 Marte a. c. și-a reconstituit comitetul în modul următor: președinte: Dimitrie Marmeliuc, cand. prof.; r. președinte: Ionel Rădulescu, stud. cons.; secretar de externe: Nicolae Sc. Ștefan, cand. med.; casier: Ioan Lelcu, stud. fil.; bibliotecar: Dimitrie Cosma, cand. med.; controlor: Octavian Doctor, stud. acad. com.; econom: Silviu Russu, stud. acad. com. În comisia literară: Ioan Grămadă, cand. prof.; președinte: Vasile Marcu, cand. adv., Coriolan Babeș, cand. med., Remus Doctor, cand. med. și Ioan Nandriș, stud. med. ca membri. În comisia de revizie: Iuliu Crișan, rig. med., Vasile Marcu, cand. adv. și Dominic Medrea, cand. med. Cu toată stima pentru comitet: Dimitrie Marmeliuc, președinte. Nicolae Sc. Ștefan, secr. de externe.

Savantul profesor Xenopol va publica în „Viața Românească”, a d-nului C. Stere, un memoriu, în care se vor arăta condițiile în care a fost răpiți Basarabia.

Reuniunea de teatru și citire din Oravița va da mine, în ziua întâi de Paști, reprezentațiile teatrale: „A nő-gyűlölkö” și „Der sechste Sinn” în sala teatrului, cu prețurile usitate.

Atragem luarea aminte asupra **avizului** referitor la emisia nouă de acții a băncii „Oraviana”. Și aceasta în interesul bineprimit al acționarilor vechi, cărora li-se acordă mari favoruri, dupăcum de altfel va arăta și prospectul ce se va publica încurind.

Locotenentul *Capșa*, profesor la școala de aviație, va face săptămîna asta cursa București-Iași cu aeroplanul.

Aviatorul *Homel* a zburat dela Londra la Paris.

Cele mai mari orașe din lume sînt: Londra cu 7,252.963 locuitori, New-York 4,766.893, Paris 2,763.393, Tokio 2,186.079, Chicago 2,185.283, Viena 2,085.888, Berlin 2,070.695, Petersburg 1,678.000, Filadelfia 1,559.008 și Moscova cu 1,359.254 locuitori.

Convocare.

P. T. membri ai despărțămîntului Oravița al „Reuniunii învățătorilor români dela școalele confesionale ortodoxe din dieceze Caransebeșului”, precum și toți cari se interesează de cauza învățămîntului, sînt invitați a lua parte la *adunarea*, ce se va ține *Sîmbătă în 7/20 April 1912* la 2 ore în sala școlii conf. ort. rom. din *Forotic*.

Program:

1. „Prelegere practică din limba maghiară” de inv. Pavel Frenț.
2. „Comeții”, dizertație practică din Geografie de inv. Ioan Dabic.
3. Deschiderea adunării.
4. Constatarea membrilor prezenți.
5. „Cantinele școlare”, dizertație de inv. Gheorghe Lipovan.
6. „Primul an de școală”, dizertație de inv. Ion Ștefan.
7. Raportul bibliotecarului și casierului.
8. Propuneri.
9. Recenziune asupra prelegerilor și dizertațiilor.
10. Închiderea adunării.

Oravița, la 5 April n. 1912.

Alexe Jianu,
prezident.

Simeon Veveriță,
secretar.

Poșta Redacțiunii.

Petrache. Pentru numărul viitor!
Dr. M. Budapesta...?
D. I. Vraniuș. Cele promise!
E. N. Turnu-Severin. Epistolă urmează.

Poșta Administrațiunii.

Pe stimați noștri abonați cari au rămas în întîrziere cu plata, îi rugăm — să nu ne strice toate rosturile.
Preot P. în M. Pentru tot timpul cit ați primit foaia aveți să plătiți. Tercium non datur.

Mulțumită publică.

Mulțumim din suflet tuturor asistenților la înmormîntarea iubitului nostru soț, frate, unchi și cumnat

Alexa Cocos-Bîrcă,

deosebit mulțumim bunului părinte Ion Maran, chorului rom., cîntăreților Ion Cotîrlă și Gheorghe Neda din Oravița, trimițătorilor de cunună Adolf Plank etc., însfîrșit d-nului Gh. Jianu pentru cuvintele de mîngăiere rostite la groapa scumpului nostru răposat.

Oravița, la 31 Marte 1912.

Jalnica familie.

Bibliografie.

A apărut excelenta revistă „*Ramuri*” din Craiova Nr. 6 din 15 Marte st. v. cu un sumar bogat și variat. Prețul abonamentului înafară de regat: 10:50 Lei.

Au pãrut: „*Curierul practic*” Nr. 1 „Cum se face comerțul cu bucate, de Simeon Popescu, director la banca „Ancora”.

Editor-proprietar: Gheorghe Jianu.

Redactor-responsabil: Ilie Oravițanu.

Sănătos

rămîne oborul, unde se dă vitelor

Mastin

singurul și celdintăi leac pentru îngrășare și ocrotire de îmbolnăviri, de Dr. de Trnkóczy. Se capătă la negustor, ori se trimite cu poșta în depozitul fabricii dela Farmacistul **Trnkóczy în Laibach, Austria.** 5 pachete Cor. 3:50 franco.

Aviz!

Anunțăm cu onoare pe P. T. arhitecți și pe ceice își zidesc case, că am înaintat cu lucrările

Țiglariei cu abur din Iasenova

încît până la finea lunii curente putem primi prenotări de comande de țiglă de prima calitate pentru zidit și acoperișe.

Prima Țiglarie cu abur s. p. a.
în Iasenova.

BOURBON, cele mai bune foite pentru cigarette, libere de cenușă și igienice, se capătă în trafica mare de specialități a lui **Ignățiu Feldmann în Oravița.**

Farmacia „La vulturul negru”

(Apoteca bătrînă)

ORAVIȚA

Fondată la anul 1797.
Proprietatea Knoblauch din 1817.
Telefon Nr. 59.

Roma 1911.

Paris 1911, medalia de aur.

Spirtul Mentholos — Knoblauch

Preparat al farmaciei „La vulturul negru” din Oravița, prețul dela 40 fil. până la 2 cor.

Țiglă de lilie americană	à Cor. 1.—
Fudră de lilie americană, albă, roză și creme	„ „ 1.20
Săpun de lilie american	„ „ —.70
Pieături pentru dinți	„ „ 1.—
Picături chineze pentru dinți	„ „ 70.—
Esență de liqueur, rom, preparat Knoblauch,	1 Litru à 20 fil.
Bomboane pentru tusa	à 20—60 „
Esență de mușchi izlandeze specialitate engleză	à Cor. 1—1.50
„ „ „ „ pentru reumă	à Cor. 1.—

Leac împotriva panglicei (limbricul mare).

Mare depozit de articole de gumă, pentru bărbați și femei, legături pentru soboriți dela fabrici de primul rang indigene și străine.

Ceiece nu s'ar găsi în depozit se câștigă prompt în 2—3 zile fără nicio cheltuială. Comande dela 6 coroane însus se trimit gratuit.

Parfumerie și preparate cosmetice, cremă pentru obraz, săpunuri și alte specialități ale farmaciei se capătă la

„Apotecăria bătrînă” a lui Max de Knoblauch în Oravița
în ulița mare, peste drum de otelul „Coroana”.

Banca de asigurare
„Transsylvania”
fondată la 1868

primește asigurări pe viață și asigurări
încotră focului și încotră grindinei etc.

în condiții foarte favorabile.

Valori asigurate: 105 milioane cor. Despăgubiri plătite 7¹/₂ milioane cor.

Fonduri de rezervă: 2 milioane cor.

Informațiuni la Direcțiune în
Sibii, strada Cisnădiei 5,
la Agentura principală în Arad, la Agentura
cercuală din Oravița

și la Agenturile locale de prin diferite comune românești, reprezentate
prin bărbați de ai noștri de toată încrederea.

Farmacia „La Sf. Gheorghe“ Oravița

visa-vis de prăvalia lui R. Goldstein în strada principală.

În farmacia mea, arangeată modern, ce capătă înafară de
tot soiul de medicamente și diferite parfumuri
franceze, engleze, pudră, săpunuri
 și alte articole de tot felul atît pentru țerance, cît și pentru damele de elită.

Cu distincă stimă

ADOLF GROS, apotecar.

Are leac boala de plumîni?

Eată o întrebare care preocupă pe toți cei chinuți de **astmă**, de **tuberculoză de plumîni** și de **gîtlej**, **catar acut de plumîni**, **oftică**, **tusă rea**, sau **răgușeală necurmată** și cari pîn' acum nu si-au dat de leac. Ocare asemenea bolnav capătă dela noi **absolut gratis o carte cu icoane** scrisă de Dr. Guttman medicul sanatorului Finsen, asupra chestiunii: **E lecuibilă boala de plumîni?** Și mai capătă pedesupra un pachet de probă cu teiuri dietetice excelente. Sute și mii de inși cari au folosit pîn'acum aceste ceiajuri bune de leac, îl ridică pînă la cer, împreună cu medicii practici cari au ordonat aceste teiuri împotriava tuberculozei (ofticeii), **astmă**, **catar de gîtlej** și **gîrgălod**. Acestei trei **nu e vr'un leac secret**, se pregătește din plante Lieber fiind slobozite în comerț la ordin împărătesc. Prețul e atîtde ieftin încît și cei mai săraci și-l pot comanda. Și ca să-l poată folosi ocare bolnav **fără niciun risic**, pentru încercare ne-am hotărît a trimite gratuit un pachet de teă și franco cartea germană „E cu leac boala de pept.“

Adresa: **Puhlmann & Co. Berlin, 928 Müggelstrasse 25.**

AVIZ!

Avem onoare a aviza on. public din Oravița și jur, că
marele magazin de lemne

a lui

(BIBEL din Oravița-română lîngă gară)

a trecut prin cumpărare în proprietatea noastră

D. Draghici, S. Vițan și A. Bojincă

Ținem mare depozit în magazina centrală de lîngă gară și în
 filiala de lîngă biserica gr. or. rom. din Oravița-rom. cu prețuri solide
 de lemne de ars, scînduri, șindilă, cement de Beocsin,
 țiglă de acoperit și de zidit, cărbuni de lemn și totfelul
 de material pentru zidiri.

În speranță că ne vor sprijini toți Români, și întreg onoratul public, semnăm

Cu distincă stimă

D. Draghici, S. Vițan și A. Bojincă.

Albert Iancsus

primind prăvalia lui

G. Ivaskovits din strada principală
„La mîța neagră“

își va da toată silința a menține numele
 bun al acestui magazin bogat asortat
 cu tot felul de articole moderne de
 manufactură, **casă solidă-creștină**,
 unde se capătă și bumbac, cîrpe, pinză
 și mătăsuri veritabile, cu **prețuri fixe**,
 absolute solide. — Serviciu culant. Co-
 mandele pentru cei din jurul Oraviții
 încă se efeptuesc cu promptitudine.

Firma

M. Atzinger & Comp.
 din Oravița montană

vinde, din cauza desfacerii despozitului de gra-
 mfoane,

**orce patefoane, eufoane, grama-
 foane cu o reducere de 20 la
 sută, ear plăcile cu cîte 2 cor.**

Opuři și broșuri

Se recomandă

a executa următoarele:

Foři periodice

INVITĂRI

BILETE DE LOGODNĂ
după dorință și în culori

BILANTURI

ANUNȚURI FUNEBRALE

• Tot felul de lucrări tipografice

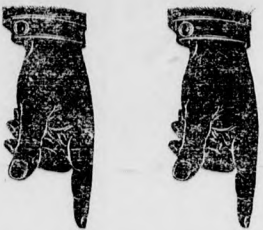
ce se țin de această branșă

PROGRAME

BILETE DE CUNUNIE
după dorință și în culori

ADRESE

BILETE DE ÎNTRARE

Tipografia „PROGRESUL”

societate pe acții

ORAVIȚA

piata mare (lîngă Moara de foc)

PREȚ-CURRENTURI

în or ce limbă.

NOTE

STATUTE * LIBELE

CIRCULARE

AFIȘE

• Diferite tiparitură pentru bănci

Comandele primite se efectuesc cu promptitudine și cu conștiință.

CĂRȚI DE VISITĂ

diferite formate

MENU

PLICURİ CU FIRMĂ

OBLIGAȚIUNI

Cărți în comisiuni

PREȚURI MODERATE!

Panglici pentru morți